

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 48.

V Ljubljani, v sredo 15. septembra 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako sredo in saboto. — Naročnina mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 5 novč. — Dopisi pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila naj se pošiljajo upravištvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 5. — Oznanila in poslanice se računajo po ceni, navadni v Ljubljani.

Vseslovenski shod.

Solžilo se je nebo včeraj in namakalo slovenske trobojnice po ljubljanskih ulicah, a Slovencem, ki so se iz vseh domačih gajev in logov zbrali v beli Ljubljani, so se jasno lesketale oči, ki so pričale o notranji zadovoljnosti zaradi veselega bratskega snidenja pod jednim krovom.

Zbližanje obeh narodnih strank na Kranjskem in tedaj tudi vseslovenski shod je omogočil „Slovenski List“, ker je vzbudil v srcih Slovencev hrepenenje po slogi, ob jednem pa prevzel ulogo dečka, ki je vedno tepen, naj reče stvar je bela, ali pa stvar je črna. Ta deček tedaj, ki potrpežljivo prenaša udarce od desne in leve, ki je od jedne strani rokovnjač, od druge pa nevreden, da bi stopil čez prag Matere božje, ta „Prügelknabe“ je vzrok, da so se odstranile glavne zapreke, ker se srečno od obeh stranij nad njim zbira nevihta in razlija žolč. Tako sta si največja nasprotnika postala prijatelja vsaj na hip, vsaj toliko, da sta se sešla in pogledala si v oči. Ta pridobitev ni tako mala. „Slovenec“ je že na predvečer pod veselim robom narodnih barv „blagoslovil vseslovenski shod“ v Narodnem Domu, „ker sila žalostnih razmer priganja skupaj držati in ne cepiti delavnih močij,“ in ker se spozna na shodu, „koliko imamo Slovenci skupnega in kako prostrano je polje, kjer si že sedaj podajamo bratski svoje roke.“ Da to ni pesmica o kompromisu in biču, ki se je žvižgala na katoliškem shodu, je jasno kot beli dan. In „Slov. Narod“ je pozabil na vse „brezdomovince“ in „črne suknje,“ z vso ljubeznijo in presrčnostjo je pozdravil shod, ki bode pričal, „da smo Slovenci solidarni in vsi jedini, kadar gre za naše narodne interese.“ „Slovenski List“ reče samo: Bog utrdi, kar se je pričelo, in dodeli, da bi dobila sloga pravi temelj — skupni program slovenski!

Res, veličasten dan je bil dan vseslovenskega shoda! Prvikrat je mogočno zaplapolala slovenska trobojnica raz ljubljanskega gradu. Ob 9. uri dopoldne je bila prostorna sokolska telovadnica že polna odličnih zastopnikov slovenskega naroda. Tu smo videli tudi zastopnike bratskih slovanskih narodov: Hrvate barona Rukavina, viteza Vukovića, Davida Starčevića, dr. Vitezića z mnogimi Hrvati iz Istre, Čeha dr. Stojana in dr. Stranskega, in Rusa Barvinskega. Trajal je shod polnih šest ur nepretrgoma. Udeležencev je bilo od dveh do treh tisoč. Naj tu sledi kratko poročilo o bistvenih točkah shoda.

Posl. dr. Šušteršič otvori shod in pozdravi zastopnike naroda, župane, župnike, ki goje čisto ljubezen do domovine, vse, ki svedočijo tu, kar je nam tako treba: jedinstvi in sloge našega naroda (živahno odobravanje, klici: živela sloga!). Mi tu svedočimo, da je glavna ideja shoda ta, da smo vsi solidarni v boju za stiskane naše obmejne brate. Predlagam predsednikom shoda moža, čigar ime je program, g. dr. Antona Gregorčiča. (Navdušeno odobravanje, jednodušno ploskanje.) Predsedstvo prevzame dr. Gregorčič in predlaga v časno predsedstvo dež. glavarja g. Otona Detela, g. župana Hribarja, g. posl. Barvinskega, g. barona Rukavina, voditelja hrv. opozicije, in Čeha dr. Stranskega, drž. poslanca z Morave. Podpredsedniki so izvoljeni gg.: dr. Jurtela, posl. Einspieler in Ivan Nabergoj. Za-

pisnikarji: dr. Gregorin, dr. Rosina, dr. Medved, dr. Žitnik. Vsi so bili soglasno izvoljeni in so vsprejeli imenovanja. Posebej je predsednik pozdravil gg. glavarja Detela, župana Hribarja, ruskega posl. Barvinskega, bar. Rukavina, drž. posl. Vukovića iz Dalmacije, poslanca dr. Stojana in odposlanca češkega kluba dr. Stranskega.

Besedo dobi g. dež. glavar Detela: Iskreno pozdravlja zbrane rojake v imenu kranjskih Slovencev in kliče: Dobro došli! Iz raznih pokrajin slovenskih zbrali ste se odposlanci naroda; to je sijajna manifestacija sloge Jugoslovancev. Ta shod ima pomen za sedanji politični položaj. V ministerstvu se bode odločilo, ali krene Baden na desno, ali na levo. Slovenski narod stoji zjedinen. To svedoči shod, da naš narod stoji jedini ob obalih Adrije, zvest Bogu, cesarju in domovini. Mi hočemo biti ravnopravni in ne damo predpravice nobenemu narodu v Avstriji. Bog blagoslovi delo današnjega shoda!

Ljubljanski župan Hribar pozdravlja najprisrčnejše zborovalce v imenu bele Ljubljane. Vse vodi jedna misel: zginilo je izmed nas vsako osobno naprostvo. Skrb za blagor naroda je nam danes vsem lastna. Treba je sloge, ker boj v znamenju najtemnejše reakcije divja proti nam. Neopravičeno razburjenje se je polotilo mas nemškega naroda in celo nemški učenjaki propovedujejo načelo o gospodujočih in služočih narodih. Protestujemo proti temu, da bi bili mi službojoč narod! Mi ne hodimo čez meje naše države, ponasamo se z zvestobo do našega vladarja, zato naj nas vlada pozna. V mržnji do Slovanstva vzgojeno uradništvo je vedno proti nam. Ljubljanski uradni list, o našem shodu, ki je tako mogočen, do danes še ni črnil besedice. Če je vlada slabotna, bodimo močni mi. Falange ne damo prodreti od nikogar, v znamenju sloge moramo zmagati. Našli so se sinovi jedne matere, ako ti sklenejo zvezo slovansko, bode zgodovina še celo obstrukcijo enkrat blagoslovljala, ker nas je obstrukcija združila. Slovani, ako hočemo, smo nepremagljivi! (Gromovito ploskanje.)

Posl. Barvinski začne govoriti slovenski: Čast mi je izrekati bratski pozdrav rusinskega naroda in čestitati Vam na tej današnji solidarnosti. Nadalje govori po rusko. Pozdravlja Slovence, zbrane iz raznih pokrajin, ki so se zjedini, da branijo z drugimi slovanskimi brati skupaj svoja narodna prava. Osnovani smo slovanski zastopniki že davno potrebno prirodno organizacijo. Krščansko vero, katero sta oznanila sv. brata Ciril in Metod vsem slovenskim narodom, Vi ljubite. V staroslovenskem jeziku sta osnovala sv. brata Slovanstvu staroslovensko književnost, iz katere so se razvile sedanje književnosti. Današnji shod je kras slovanski narodnosti. Slovani odklanjamo vsako superijoritetu drugih narodov nad nami, zahtevajoč uvaževanje naših narodnih prav. Konča zopet v slovenskem jeziku. Dal Bog, da bi slovensko in hrvatsko ljudstvo prišlo kmalu do svojih pravic. Živel slovenski in hrvatski narod! (Burno pritrdjevanje.)

Dr. Stranski pozdravil je tako: Slovenci in Hrvati! Ves češki narod s simpatijami spremlja Vaše boje in Vaša prizadevanja. Češki narod bode vedno sobojevnik Vašega naroda. Koalicija ima jeden motiv: ljubezen slovansko. V Celovcu so razglašali Nemci „Gemeinbürgschaft“, mi se složimo pa kot kulturni narod za ravno-

pravnost narodov. Roko v roki stojimo Slovani in pravični Nemci v državnem zboru. Slovan ne vstaja več proti bratu. Vsi vemo, da se gre za Vaš in naš obstoj in bodočnost. Naša pota in cilji so jedni. Vi, kakor mi, ste še stiskani. Vi niste več Korošci itd., Vi ste jedna družina v jednem domu, v katerem ste gospodarji Vi in nikdo drugi. Ves češki narod je v duhu z Vami in se nadeja da, „vremena bodo Kranjcem se zjasnila“. Na zdar! (Velikansko navdušenje.)

Baron Rukavina pozdravlja v imenu hrvatskega naroda: Stoletja so nas krvne brate ločila. A mi moramo biti v borbi jedini, da zmagamo. Zbrali smo se iz raznih slovanskih krajev. To je velik moment, zapišimo ga vsi v svoje srce; posebno Slovenci in Hrvatje ne pozabimo, da smo jedne krvi in skoro jednega jezika. Dolgo smo čakali, a našli smo se! Mi se objamemo, mi se zjedimo, ne da bi od Vas Slovencev zahtevali, da se Vi nam priključite. Vi ste, kar smo mi. Spominjam se slavnega moža Vašega, ki je bil prvi na braniku, pokojni škof Slomšek. Složni in zajedni bodimo, ker imamo hudih neprijateljev. Prišli smo z nado sem, da se tem bolj gotovo najdemo. Bog poživi skupnost slovenskega in hrvatskega naroda! (Živahno ploskanje.)

Dr. Stojan: Prinašam pozdrav od Velegrada, od groba sv. Metoda, Vašega in našega apostola, želeč zboru najboljšega vspeha. Vsem Slovincem in Hrvatom Slava! (Dobro, dobro!)

Posl. Vukovič iz Dalmacije: Med Slovenci in dalmatinskimi Hrvati je že stara jedinstvo; prosim Vas, da se nadaljuje med nami vzajemnost. (Dobro!)

Predsednik dr. Gregorčič nato predlaga, da se odpošlje brzojavka Nj. Veličanstvu izražajoč čutila neomejene udanosti Slovencev. (Viharni trikratni „Živijo“).

Dr. Šušteršič je govoril tako: Moje poročilo bode suho, ker politika je suha. A mi hočemo kmalu videti dejanja, mi hočemo imeti realno politiko. Položaj v Avstriji je zamotan. Z ropotanjem se je ustavil zakonodajni stroj in nihče ne ve, kaj pride. Zbor ni mogel nič koristnega ukreniti, a vender je za nas velikega pomena, ker se je doseglo popolno zjedinenje vseh slovenskih in hrvatskih državnih poslancev z osnovanjem slovanske krščansko-narodne zveze na podlagi jednega programa, ki obsega vse bistvene točke našega programa (vera, socijalna preosnova v blagor delujočih stanov itd.) Kar je združilo nas poslance, naj združi tudi vse sloje in stanove našega naroda. Važna je zlasti socijalna preosnova. Zvršilo se je naše zjedinenje baš v pravem hipu. Grof Baden nas je presenetil s svojim odstopom. Izdal je jezikovne naredbe za Čeha, na drugi strani pa obljubil nemški liberalcem, da brez njihovega privoljenja ne da Čehom ničesar. (Smeh.) Odstopil je tedaj, da je dobil osvobojenje od te dvojne obljube. Potem, ko je bil zopet prost, osnovala se je parlamentarna večina, a grofu Badeniju ni bila všeč homogenna večina, ki bi bila v stanu odločilno vplivati na vladne ukrepe. Hotel je tedaj imeti tudi liberalne Nemce (veleposestnike) v večini, da bi ti paralizovali naše zahteve. Radi bi bili liberalci vstopili v večino, a ustrašili so se biča Jurija Schönererja. Najbolj čudno je, da so se obstrukciji pridružili Italijani. Storili so, ker

so spoznali, da nehava hegemonija nemškega in italijanskega liberalizma. Ker se boje Slovanov, združili so se zoper vlado, zoper ustavo in avstrijsko državo. Imeli so zastopnike visoko gori, ker so bili dolgo v večini; močni element, birokracija, imajo v svojih rokah in to je grozna moč. A nam ne zadostuje več mrtva črka, tirjali smo od Badenija, da administrira v smislu večine. To je naša glavna zahteva. Politik Badeni je zagonetka v avstrijski politiki. Po navadi stori nekaj čisto drugega, kakor se misli. V jezikovnih naredbah čeških, ki so napravile toliko hrupa, ni ničesar, kar bi žalilo Nemce. Da, še vedno so Nemci proti Čehom na boljsem. Badeni je spredel, da s pomočjo nemške liberalne stranke zamore vladati nemški, a ne avstrijski, in vender je hodil po vseh potih za obstrukcionisti. Sklepom državnega zbora je obljubil in pozneje poskusil, spraviti Nemce in Čehe. Ni šlo! Jaz rečem: Hvala Bogu! Liberalni Nemci naj ostanejo za se, in mi Slovani za se. Ko je bila nit pretrgana, storil je Badeni sramežljiv korak. Poklical je Javorskega in obljubil: ne z večino vladati, ampak opirati se na večino. A za to sta potrebna dva, jeden, ki se upira, in drugi, ki drži. Opetovano smo imeli z njim dogovor, a nikdar ni bilo niti jedne precizne obljube spraviti iz njegovih ust. Ne bodimo optimisti! Bodimo pripravljeni tudi na večletno hudo opozicijo. (Gromovito odobravanje.) Moški moramo biti, da bomo izsilili, kar hočemo doseči. Laška stranka ne škili samo čez morje, ampak z obema očesoma gleda čez mejo. In naša vlada podpira tako stranko! Ali ne bodemo tudi mi že enkrat pokazali zob! A upanje imam, da tega zdaj še ne bode treba. Javorski je v imenu večine razglasil lep program poslancev desnice državnega zbora. Vsi poslanci smo skupno zahteve, ki so nujne, jasno razložili. Program odobrujemo s trdnim prepričanjem, da je pravi, in z vsem navdušenjem. Mi hočemo, da večina ostane skupaj in izvršuje svoj program. (Dobro!) Česa nam je treba? Prijateljstvo imamo mnogo, a ti nam ne morejo sami pomagati, pred vsem bodimo prijatelji med seboj. Vsakdo, brez ozira na levo in desno, deluj za blagor našega ubogega, trpečega naroda. Naroda našega zahteve so pravične, mi damo radi tudi drugim narodom pravico, zato se nadejamo, da bode tisti z nami, ki odločuje osodo narodov, naš Bog! (Dolgo trajajoče ploskanje.)

G. dr. Medved prečita sledečo resolucijo, ki se je soglasno sprejela:

1.) *Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod sprejme združenje vseh slovenskih in hrvatskih državnih poslancev z veseljem na znanje in odobrava v vseh točkah program „Slovenske krščansko-narodne zveze“.*

Slovenskim in istrsko-hrvatskim državnim poslancem se izreka popolno zaupanje in se isti pozivljajo, da naj v parlamentarni večini vstrajajo, dokler bode, odločno in neodvisno od trenutnih tendenc, dejansko izvrševala svoj program.

Posl. dr. Ferjančič: Slovenski zgodovinar se bo spominjal današnjega dne, ko se udeležujete sklepov, ki so potrebni, da se naša narodnost ne pogrezne v nemštvo in italijanstvu. Kadar se gre za pravice našega naroda, ni strank med nami. Od časa taborov ni bilo še takega zbora. Tu so zastopane vse občine slovenske. Sila časa nas je zjediniła. V Celovcu so rekli Nemci: Nemški narod je narod gospodov! A mi nismo narod hlapcev, mi smo narod enakopraven z drugimi narodi. Pazimo zlasti na čast našega jezika. Jezik izgubljen, je izgubljena narodnost. Zato se povsod narodi poganjajo za pravice svojega jezika. Slov. jezik ima slavno zgodovino. Sv. brata Ciril in Metod sta ga potegnili iz tmine. Ni pa dosti, da ga le cenimo, mi moramo imeti zakonite pravice, da ga branimo. Vsak narod imej pravice do enakopravnosti, pravice, da goji svoj jezik. Nemci so mislili, da mi teh pravic ne bodemo zahtevali, a so se zmotili. Slovanstvo v drž. zboru se vedno bolj probuja in krepi. Čem več Slovanov je v zboru, tem bolj se izbija Nemcem gospodstvo iz rok. Jezikovne naredbes so jim dale povod k obstrukciji, a ne to, ampak izgubljena hegemonija, kakor je bilo rečeno na nemškem shodu v Celovcu, je vzrok nevolji. Gospodstvo si hočejo izbojevati Nemci.

Uradniki na Slovenskem morajo biti popolnoma večji jezika onih, s katerimi imajo posla. Ravnopravnosti še nedostaje pri nas. Največja krivica v šoli se nam godi s tem, da Nemci in Lahi odločujejo učni jezik v šolah naših otrok. Zahtevajmo tedaj narodno avtonomijo. S silo in zvižajo se naši otroci ne smejo več siliti v tuje šole. Zakon naj se naredi, da bode otrok podučevan v materinem jeziku. Pri železnicah se nam odreka ravnopravnost. Postaje Kamnik n. pr. pri železnicah ne poznajo, tedaj ne poznajo še slovenskih imen postaj po naših krajih! Trideset let bo kmalo, kar so bile razglašene pravice ravnopravnosti, ali še danes se moramo boriti za vsako drobtino naših pravic. Vlada naj izvrši ustavo in § 19. drž. tem. zakonov naj privede do veljave. Princ Schwarzenberg je izrekel, da jezikovno vprašanje ne izgine z dnevnega reda, dokler tudi Slovenci in Hrvati ne dobe svojih pravic. Slava mu! (Živo ploskanje.)

Dr. Gregorin prečita potem nastopno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

2.) *Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod zahteva, da se v členu 19. temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. zajamčena narodna in jezikovna enakopravnost v šoli, uradu in javnem življenju izvrši tudi glede slovenskega in hrvatskega jezika na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primors. em.*

Toraj se zahteva, da so pri vseh državnih uradih v teh deželah uradniki, ki imajo občevati s slovenskim odnosno hrvatskim narodom, večji v govoru in pismu slovenskega oziroma hrvatskega jezika in da se jezika ne veščim že nastavljenim uradnikom določi rok, v katerem se morajo izkazati s tem znanjem.

(Dalje pride.)

Izvirni dopisi.

S Koroškega, 13. septembra. Slovenski shod bode imel priliko, baviti se s tužnimi razmerami na Koroškem. Upamo, da naši poslanci ne bodo več moledovali, ampak strogo zahtevali pravic našemu narodu na Koroškem; in če je naš narod izgubljen. Germanizacijo pospešuje na Koroškem vse: šola, urad in naprave za občila; pošta in železnica sta napravi za germanizacijo Slovencev. Ne bom govoril o južni železnici, o tej je itak znano, kako nas prezira, ker naši veljaki ne nastopajo primerno ostro. Povedati hočem nekaj o c. kr. drž. železnici. Državna železnica na Koroškem ima za proge: Št. Vid-Beljak-Pontabelj slovenske in nemške vozne rede nabite na postajah. A moti se, kdor iz tega sklepa, da znajo uradniki za osebni promet slovenski. Zahteval sem na Brnci vozni list do Beljaka po slovensko, a uradnik me je debelo gledal ter dejal, da ne ume. Ponovil sem zahtevo dvakrat, in ker nimam navade, prusaško navdahnjenim uradnikom na ljubo po Slovenskem posluževati se nemščine — in tako bi morali postopati vsi Slovenci, ne pa vedno le vpiti: Slovenec sem! Narodnjak sem! — je moral neki kmet uradniku raztolmačiti mojo zahtevo. Isto sceno sem doživel na postaji podklosterski, kjer uradnik ni vedel, kaj je Trbiž. Prašam naše zastopnike: kako more železniški minister opravičiti take krivice? Ali se res računa s tem, da koroški Slovenec že vsak zna nemški? Če zna, naj zna, a na domači slovenski zemlji naj se mu ne trga ljubezen do slovenščine iz srca s tem, da se pri državnih zavodih slovenščina konsekvantno prezira. V šoli itak koroški Slovenec ne sliši skoro nič v svoji materinščini in to krivično postopanje naj nadaljujejo poštni in železniški uradniki! Plačujemo Slovenci li za to davke v krvi in denarju, da nas c. kr. avstrijski državni uradniki prezirajo? — Čital sem pred kratkim razpis službe železniških stražnikov c. kr. drž. železnice; in kaj sem videl? Zahteva se popolno znanje nemščine v besedi in pismu, a slovenščine le nekoliko v besedi za tiste, ki bodo službovali na Kranjskem. C. kr. ravnateljstvo drž. železnic v Beljaku tukaj naravnost priznava, da niti najvišji služabnik železnic na Koroškem ne treba slovenščine. In res ima take stražnike. Na Brnci sem prašal stražnika, kako se imenuje postaja „Neuhaus“ po slovensko; odgovarjal mi je, da me ne razume. — Na Trbižu in sploh na vseh postajah drž. železnic na Koro-

škem se izklicujejo imena vlakov in postaj jedino po nemško, dasi teče mnogo kilometrov te železnice po slovenski zemlji in je mnogo potnikov, ki ne znajo nemščine.

Prašamo: kdaj meni c. kr. železniško ministerstvo odpraviti te krivice? Našim poslancem pa kličemo: Rešite nas Slovence na Koroškem!

Politiški pregled.

Slovensko-krščanska zveza je sklicana na 22. septembra ob dvanajstih h klubovi seji v državni zbornici.

Kardinal Sembratovič v Lvovu je nevarno obolel in papež mu je podelil apostolski blagoslov za zadnjo uro.

Poslancu Szajerju, ki je bil obsojen v ječo, je pravosodni minister dovolil, da ne nastopi poprej kazni, dokler ne dojde rešitev prošnje za pomiloženje.

Komenskega šola na Dunaju ne dobi pravice javnosti, ker se je okrajni šolski svet izrekel, da ta šola ne služi čisto pravemu namenu. Nemci gotovo žele, da bi tudi ta šola ponemčevala češke otroke.

Češkimi društvom na Dunaju je namestništvo prepovedalo, imeti češčino kot društveni opravilni jezik.

Nemški nacionalsci, ki prisegajo na evangelij lista „Ostdeutsche Rundschau“, so se zjediniili z liberalci in Židi, da bodo skupaj podpirali „Schulverein“. Ob enem pozivljajo nemške stranke, da naj nadaljujejo v zbornici obstrukcijo z vso silo.

„Neue Freie Presse“ in Poljaki. Poljaki so pričeli oster boj proti židovski „Neue Freie Presse“. Izključujejo jo iz vseh javnih lokalov, na shodih govore proti njej ter pozivajo rojake, naj ji pokažejo duri. Čuje se, da bodo tudi Čehi posnemali Poljake v tem boju. In Slovenci?

Ulični izgredi v Zadru se vedno ponavljajo. Uprizarja jih lahonska fakinaža. Njeno besenje kaže, da se imenovanemu italijanstvu v Zadru majejo tla.

V slunjskem katoru se pojavljajo resni nemiri. Med ljudstvom se je raznesla vest, da hočejo njihovi popje izobesiti iz cerkva madjarske zastave v znak, da je Hrvatska pripadla Ogerski. Narod čuva sedaj noč in dan cerkve, da ne zaplapola raz stolpov madjarska zastava. Došlo je že tudi do resnih prask, nekaj oseb je pri izgredih zgubilo življenje. „Još Hrvatska ni propala!“ — dokler je v prostem narodu tako silna antipatija do vsega, kar je madjarskega.

Domače novice.

Pri banketu, ki je bil včeraj zvečer ob 5. uri v krasni veliki dvorani „Narodnega Doma“, se je postavila krona vseslovenskemu shodu. Navzočih je bilo 300 slovenskih odličnjakov, kakoršnih še ni videla Ljubljana. Došlo je še nekaj bizojavnih pozdravov, tako da jih je shod sprejel skupaj 100. Vrstile so se krasne napitnice, v katerih je govorilo slovensko srce. G. dr. Gregorčič je izrazil veselje, da vidi toliko slovenskega naroda lepo skupaj sedeti. Veliko smo danes slišali v njega trpljenju, katero mu prouzročajo razne avstrijske vlade, a jeden je, ki mu vedno bije toplo srce za slovenski in hrvatski narod, naš presvetli cesar Franc Jožef, katerega naj Bog živi. (Navdušeni živio klici.) — G. župan Hribar je opisal krasoto slovenske zemlje, za katero bije zadnja sraga naše srčne krvi. Grabežljivi sosed in golobja naša nprav sta kriva, da so se zožile meje, a ostal je nam najlepši biser. Kdo bi odstopil le še ped te zemlje brez boja tujcu? Lepši dnevi bodo nastopili, ako bomo skupno delovali. Z ozirom na to skupno delo je napil na srečno bodočnost naše domovine. — Gosp. dr. Šusteršič se je tudi spominjal tužne osode našega naroda, kateremu je sreče dar klobuta. Stoletja bide že boj za svoj obstoj in čudimo se, da je bil še mogoč današnji dan, da je še toliko odličnih Slovencev. Velikanska življenjska moč biva v žilah našega naroda, da se je ohranil tudi v nevarnih postojankah. In zakaj se je ohranil? Hodil je vedno po poti pravice. In sedaj postajamo tudi močni, ker nismo več osamljeni. Prijatelji so prihiteli z juga in s severa

k nam, da sklenemo zvezo ljubezni. Napil je zastopnikom drugih slovanskih narodov in jih prosil zvestega prijateljstva, na kar je vzbuknil med vsemi gosti plamen navdušenja. — Državni posl. dr. Barvinski je govoril ruski: Bratje Slovani! Hvala Vam za slovansko gostoljubnost! Najslabša stran Slovanov je bila, da ni bilo med nami vzajemnosti. Brat ni poznal brata, a vender ga je črtil. Če smo prišli skupaj, morali smo se v sporazumljenju posluževati tujih jezikov. Tega ni treba. Učimo se jezikov svojih! Mi smo daleč na polnoči in Vi globoko na poldnevu, a Vaši in naši interesi so vzajemni, vsi smo Slovani, vsi smo avtonomisti. Stojmo tedaj trdno ramen ob ramenu in bodimo si dobri bratje. Pijem na vzajemnost in jedinstvo avstrijskega Slovanstva. (Ploskanje brez konca in kraja.) — G. dr. David Starčević: Danes sem mislil, da sem v hrvaškem saboru. Iste težnje, iste želje, jednako krivičen neprijatelj! Tudi v Ljubljani niste bili doslej složni; glejmo na neprijatelja! Dokler ne udrimo po njem skupno, kakor on po nas, ne opravimo ničesar. Lep jezik imamo, ki se ume od Trsta do Nove Zemlje. Ljubimo se med seboj! Naj se imenuje zemlja Slovenija ali Hrvatska, samo da smo združeni. Nazdravil je slovensko-hrvatski vzajemnosti med odobravanjem vseh gostov. — Burno pozdravljen je g. dr. Stransky izrazil zadovoljnost na velikih uspehih današnjega shoda. Razvneti mi je duša, je rekel, ko vidim tako vnete Vas za svoja prava. Tak narod ima bodočnost. Mi Čehi Vam podajamo roko svojo v pomoč. Spoznali bode, da ni trdnejše zveze, kakor je alianca med Slovenci in Čehi. Napijem tej najčistejši vezi ljubezni, češko slovenski zvezi. — G. dr. Dečko: O kranjskih stiskah nismo danes nič slišali. Kranjci ste na dobrem. Pokrajinski Slovenci pričakujemo od vas zaslombe. Vaše glavno mesto Ljubljana postani kulturno središče Sloveniji. Vaš župan pomaga, da se dviga mesto po nesreči potresa, kakor se dviga feniks iz pepela. Otvorjenje „Narodnega Doma“ je bilo še žalostno, danes je vesel dan, ko smo vsi skupaj, in tak dan naj se večkrat ponavlja. Napil je županu Hribarju in tudi tej napitnici je sledilo gromovito ploskanje. — Čeh dr. Stojan je zbral nekoliko kitic iz slovenskih narodnih pesem in voščil Slovence „kolikor kapljic, toliko let“. — G. dr. Ferjančič je vzradoščen, da se je tako dobro zvršil shod pod spretnim vodstvom, napil dr. Gregorčiču ter zahvalil „Sokola“ in „Čitalnico“ za prostore, da se je moglo dostojno zborovati. — G. vit. Nabergoj je omenjal, da je žalostno, da moramo Slovenci beračiti, ko imamo zakone. Ganjen in vesel zaradi snidenja je napil združenim slovanskim bratom. — Gosp. posl. Vuković iz Dalmacije je napil v imenu sloge med dalmatinskimi Hrvati in Slovenci. — Od častitljivega starčka gosp. prošta Serajnika do najmlajših navzočih rodoljubov je bilo vse radostnega srca na banketu in vsi smo želeli, da bi zlata zrna napitnic bila vsejana na njivo dobre slovenskega srca ter obrodila stoteri sad. Prav važno je to, da so se dobro razumeli vsi slovanski govori brez tolmača — Nemca. — Po oficijelnih napitnicah je še g. poslanec Gregor Einspieler napil slogi in medsebojni ljubezni. Ako sloge ni — ne bo Slovenije! (Burno odobravanje.) — Dvignil se je najstarejši skupščinar 90letni starček g. prošt Serajnik, prvoboritelj koroških Slovencev. Z obema nogama, je rekel, sem že skoraj v grobu, a prihitel sem v belo Ljubljano, da se radujem ob napredku Slovencev. Z ginljivimi besedami nam je priporočal, da naj ljubimo svojo mater in slovenski jezik, ki je najlepši na svetu. To plamteče rodoljubje gosp. prošta je vplivalo mogočno na vse zborovalce in kot iz jednega grla odzvali smo se klicu g. Luke Svetca: „Bog ga ohrani koroškimi Slovencem še mnoga leta!“

Na komersu, ki se je včeraj zvečer vršil na čast gostom v sokolski telovadnici, se je tudi iz ust vseh govornikov povdarjala — sloga. G. Noll je govoril v smislu „Slovenskega Lista“, ker je trdil, da je Ljubljana filistersko zaspana, a da jo bo vseslovenski shod malo zdramil. Burno je občinstvo pozdravljalo poslanca Spinčiča in prošta Serajnika, ki je tudi tu navduševal občinstvo za sveto narodno stvar. V

sokolski telovadnici je prepeval „Slavec“ v gostilniških prostorih pa „Ljubljana“. Pevcu Nollju prirejalo je občinstvo srčne ovacije. Navdušeno se je nazdravljalo pesni slovenski.

Sto brzozavnih pozdravov je došlo na vseslovenski shod. Največje navdušenje je vzbudila brzozavka kočevskih Slovencev, ki v ognjevitih verzih pozivlje Slovence h slogi. O brzozavkah še spregovorimo.

Pisateljski sestanek je bil na predvečer vseslovenskega shoda v „Narodnem Domu“. Pogovor je sicer imel premalo praktično zvršljive smeri, vender sporočimo o njem nekoliko prihodnjic.

Vseslovenski shod. O priliki vseslovenskega shoda nekateri Slovenci niso okrasili svojih hiš z zastavami. Hotela „Elefant“ in „Stadt Wien“ sta bila brez zastav, dasi sta imela od shoda največji dobiček. Ali bi ne bilo umestno, misliti na utemeljenje večjega slovenskega hotela v slovenski Ljubljani? — Gostje so se pritoževali, da ni bilo pomnoženega odbora, kakor ga je navetoval „Slovenski List“. Mogli so le s skrajno silo dobiti stanovanj.

Odlikovanje. Cesar je podelil vseučiliškemu profesorju Jagiču častno svetinjo za znanost in umetnost in državnemu poslancu opatu Treuinfelsu komturski križec Fran-Josipovega reda.

Imenovanja pri sodiščih. Višjesodni svetnik g. Albert Levičnik je imenovan podpreds. dež. sodišča ljubljanskega, deželnosodni svetnik gosp. dr. Karol Paeuer je imenovan višjesodnim svetnikom v Gradcu, deželnosodnimi svetniki so imenovani: za Ljubljano g. Julij Polec, sodni svetnik in načelnik okr. sodišča v Kamniku, gg. dr. Jakob Kavčič in Karol Ekl, drž. pravdnika namestnika v Ljubljani; gg. Adolf Elsner, svetniški tajnik v Ljubljani, in dr. Viktor Wagner, svetniški tajnik v Celju; za Novo Mesto gg. Albin Smola in Tomaž Einspieler, svetniška tajnika v Novem Mestu, in Ant. Levec, okr. sodnik v Ložu. Deželnosodnimi svetniki in predstojniki okr. sodišč na dosedanjih svojih mestih so imenovani gg.: Alojzij Gregorin v Krškem, Pavel Juvančič v Kranju, Fran Andolšek v Kranjski Gori, dr. Ivan Pekolj na Brdu, Fran Mikuš v Škofji Loki, Matevž Kobal na Vrhniki, Anton Klobučar v Trebnjem, J. Kovač v Ilirski Bistrici in Ivan Nedog v Cerknici. Svetniškimi tajniki so imenovani: za Ljubljano okrajni sodnik gospod Bajkart Gandini v Kostanjevici, sodna pristava gg. dr. Ivan Babnik in Ivan Kavčnik v Ljubljani; za Celje okr. sodniki gg. Makso pl. Langer-Podgorč v Radečah, dr. Herman Schäftlein v Kočevju in Karol Grebenc v Kostanjevici; za Novo Mesto sodni pristavi gg.: dr. Edvard Volčič v Ložu, Karol Mulley na Vrhniki in Blaž Dolinšek v Ribnici. Premeščen je okr. sodnik g. Ernest vitez Höffern iz Črnomlja v Kočevje. Okrajnimi sodniki so imenovani sodni pristavi gg.: Julij Bučar v Črnomlju za Črnomelj, Aleksander Ravnihar v Logatcu za Lož, Fran pl. Garzarolli v Škofjiloki za Kamnik, Rajko Doležalek v Novem Mestu za Kostanjevico, dr. Ivan Kladva v Kamniku za Tržič, Makso Vidic v Ribnici za Gornji Grad in Anton Rosina v Radečah za Radeče. Drž. pravdnika namestnik v Novem Mestu g. dr. Martin Travnar je premeščen v Ljubljano, imenovani pa so za namestnike drž. pravdnika v Ljubljani: sodna pristava gg. Viktor Verderber in dr. Gustav Smolej v Ljubljani, za namestnika drž. pravdnika v Novem Mestu sodni pristav g. Alojzij Kessler v Krškem.

Predsednikom pri o. kr. okrožnem sodišču v Gorici je imenovan Karol vitez Defacis, dosedanji višji drž. pravdnik v Trstu. Svetovalci so pa: Edvard pl. Kuhačević, dosedaj okr. sodnik v Lošinj, Josip Milovčič, dosedaj okr. sodnik v Tolminu, Ivan Okretič, dosedaj drž. pravdnika namestnik v Trstu, Al. Dell'Ara, dosedaj okrožnosodni tajnik v Gorici. Dalje so imenovani svetovalci dosedanji okr. sodniki: Mihael Gabrijelčič v Ajdovščini, Fr. Dukič v Sežani, Matej Rutar v Kanalu, dr. Cristofolletti v Komnu, kateri ostanejo na svojih dosedanjih mestih. Okrožnosodni tajniki v Go-

rici so imenovani: Henrik Bartolomei, dosedaj v Bovcu; Fran Ciani v Gorici, Karol Covacic v Gorici, Rudolf Musina v Gorici. Okrajnimi sodniki so imenovani: Hektor Franceschini iz Gorice za Cerčno, Matej Primožič iz Trsta za Tolmin, Iv. grof Falke pl. Lilienstein iz Celja za Bovec. Namestnikom drž. pravdnika je imenovan Andrej Jeglič iz Trsta za Gorico.

G. dr. Tavčar je vedno bolj slabe volje. Misel o slovenski slogi ga muči, kakor Kajna greh. „Kaj, Ivan, da bi ti po vseslovenskem shodu še zavratno bil zavarovan pri Nemcih za ubogo odborništvu?“ — To peče! Umevno je, da človek v takih mukah rentiči. Dr. Tavčar je izbruhal zadnji ponedeljek svojo surovost zopet nad dr. Gregoričem in Koblarjem. Prvega je naredil za zajca (dr. Tavčar je lovec!) in drugega za lažnika, samega sebe pa ima za tistega „kneza“, o katerem smo poročali, da nemškutari po ljubljanskih gostilnah. Nedavno je bil oficir, zdaj že hoče biti knez — to je sumljivo! In vrh tega še tveži o svojem umazanem perilu in nezakonskih otrocih! — Kdo da je oni „knez“, mi sami ne vemo, ker nam naš dopisnik s Koroškega ni povedal, in niti ugibati ga ne maramo, ker vemo, da veliko „narodnjakov“ nemškutari in bere „Slov. Narod“ po ljubljanskih gostilnah. Dr. Tavčar zahteva od nas prič. Dà, kar se tiče njegove osebe, ker že ne da miru, mu zagotovimo, da jih bode zvedel. Naj svet potem presodi, kdo je rokovnjač in lažnik.

Nemška višja dekliška šola v Ljubljani. Koliko bobnanja in boja smo imeli Slovenci, da smo dobili v Ljubljani slovensko višjo dekliško šolo! Nemci so pa dobili kar čez noč jednako šolo v Huthinem zavodu v Ljubljani. Že poprej so mnogi, tudi odlično narodni (!) očetje tiščali svoje hčere v Huthin ponemčevalni zavod in odslej bode, kakor se bojimo, še hujše, ker se je ustanovilo ondi 20 prostih mest, katera bodo sigurno vada za bolj ubožna slovenska dekleta. S temi 20 „Freiplätze“ je najbrže Slovence postregla Kranjska hranilnica, ki že itak daje za ponemčevanje dijakov na „Schulverein“-ski šoli v Ljubljani po 5000 gld. na leto. Tako sistematično gloda nemški črv na korenini slovenskega debla v središču Slovenije.

Slavjanski je pel s svojim zborom predvčerajšnjim in včeraj v deželnem gledališču. Sinoči je bilo gledališče natlačeno polno vdeležencev vseslovenskega shoda. Ruske narodne pesmi vzbujajo splošno občudovanje. Danes zvečer je zadnji koncert ob 8. uri.

Gospod ravnatelj Senekovič je poslal pojasnilo o tem, zakaj na višji gimnaziji v Ljubljani ni za Slovence prostora. Pojasnilo slove: „Meseca julija je bilo vsprejetih v slovenski oddelek prvega razreda čez 80 učencev. Vsled tega sem prosil dež. šolski svet dovoljenja, da bi smel ta razred razdeliti v dva oddelka. Dež. šolski svet tega ni odobril, marveč odredil, da moram od učencev, ki so bili vsprejeti meseca julija, 15 oddati na nižjo gimnazijo, kjer se je dosti menj učencev oglasilo za vsprejem. Deželni šolski svet hoče imeti na nižji gimnaziji paralelke, ne pa na veliki. To je vzrok, da se sedaj v slovenski oddelek učenci na novo ne vsprejemajo.“

Mikroseismograf, aparat, s katerim se opazujejo potresi, so postavili v neki sobi ljubljanske realke in družega postavijo zaradi kontrole v kleti istega poslopja. Postavljeni seismograf, katerega je naročil g. prof. Belar na stroške kranjske hranilnice, je prav lična naprava, ki zapisuje sama s finima iglama vsak najmanjši potres na papir. Določuje, kdaj, koliko časa in kako močno se je treslo. Izdelan je bil ta prvi seismograf v Avstriji po načrtih vseučiliškega profesorja Vicentinija v Padovi. Podoben seismograf je pa izdelala tudi tvrdka Tönies v Ljubljani. Jedna taka potresna opazovalnica se bode postavila v Mašunu pod Šneberkom in druga v gimnazijskem poslopju v Kranju.

Pozdrav z Gorenjske. Krasne dopisnice s tem naslovom so prišle v promet. Prodajale se bodo v korist „Planinskemu društvu“. Na dopisnicah je naslikan Triglav in Aljažev stolp. Načrtal je to lepo skupino z naše Gorenjske g. Vencajz ml.

Glasnik bode z novim letom pričel izhajati trikrat na mesec v povečani obliki. Naročnina mu bode 1 gld. na leto.

Socijalni odsek „Leonine“. Danes dopoldne zbralo se je pod predsedstvom g. dr. Kreka 30 duhovnikov iz vseh slovenskih pokrajin, da so se posvetovali o ustanovitvi tega odseka. V pripravljani odbor so izvoljeni gg.: predsednikom dr. Žitnik, tajnikom dr. Krek, odbornikom za Koroško J. Rozman, urednik „Mira“, za Primorsko dr. Pavlica, za Štajarsko prof. dr. Matek in J. M. Kržišnik. Odseku bode naloga izdajati znanstvene in poučne knjige o socijalnem vprašanju, prirejati sestanke in kurze, napraviti skupno knjižnico v Ljubljani ter osnovati družboslovne klube v krajih, kjer bi bilo kaj prijateljev socijalnega dela. Gosp. Kržišnik je povdarjal naj bodo ti klubi svobodni in da naj ne bodo navezani na „Leonino“. Izrekla se je na sestanku želja, naj se pri objavi znanstvenih spisov ozira tudi na „Slovensko Matico“.

Gdč. Ela Jenkova je dovršila dekliško šolo na Cetinju. Bila je prva slovenska gojenka na tem zavodu, kateremu naj bi slovanski prvaki zaupali svoje hčerke, da dobimo mnogo slovanski vzgojenih dam.

Kipar Ivan Zajec. Kristusovo izpremenjenje na gori, kameniti relief, visok 4 m in širok 4 m, spada brez dvojbe med najlepša in najumetnejša dela, katera so nam dosedaj napravili slovenski umetniki. S ponosom smemo kazati na domačega umetnika akad. kiparja Ivana Zajca v Ljubljani. Nimamo namena, opisovati posamičnih podob na tej predobro pogojeni skupini, ker pričakujemo itak še od spretnejše roke ocene dela, s katerim je gospod Zajec okrasil pročelje lepe cerkve sv. Jakoba v Ljubljani, ob enem pa tudi sam sebi postavil lep spomin. Dostavimo še, da je bil nadarjeni naš umetnik, kakor smo čuli, za časa svojega učenja na dunajski akademiji večkrat odlikovan in da je dobil najboljšo priznanje za svoja dela na omenjeni šoli. Želeti je, da bi mladi mož še priliko imel, okrasiti Ljubljano z mnogimi umotvori.

Goriške novice. Prva slovenska javna tombola v goriški okolici se bo vršila v Šempetru pri Gorici na korist „Sloginim“ šolam in „Alojzijevišču“. Razprodalo se bo 10.000 listkov. — V moki se je zadušil triletni sin Marije Zeman v Ronkah. Padel je v krušnico polno moke. Ko je mati na klic ostalih otrok prihitela, je bil že mrtev. Matere, čuvajte otroke!

Nabergoj contra „Indipendente“. V tej zanimivi pravdi je bil svoječasnno obsojen urednik „Indipendente“ na 20 gld. globe in objavo razsodbe. Vsled obojestranskega vzklica je višja instanca spremenila sedež globo v zapor 7 dni.

Javni društveni shod priredi slov. katoliško delavsko društvo v Ljubljani danes zvečer ob pol 8. uri v prostorih gostilne pri Poljšaku na sv. Martina cesti (Vodmat). Vspored: a) Poročilo državnega poslanca č. g. dr. Kreka. b) Razno-terosti. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

V Črnem Vrhu pri Idriji bode v nedeljo dne 19. septembra blagoslovljenje Doma gasilnega društva po sv. maši ob 10. uri in popoldne ob 3. uri bode veselica s tombolo in petjem.

Slovanski svet.

Dunajski Čehi pripravljajo novo prošnjo, da bi jim dunajsko mesto napravilo čeških šol. Pravično bi bilo, da jih utemelji država, ako se brani mesto. Gorica in Trst imata n. pr. nemške šole, dasiravno ondi nemščina ni deželni jezik.

Svatopluk Čech — Srb? V podlistku „Slov. Naroda“ priobčila je Mária S. iz srbskega novela „Zastavljeni značaj“. Kolikor je nam znano, je ta novela češkega izvora in sicer Sv. Čehova. Kako pa pride kot izvirnik v srbsko literaturo, to pa ve menda samo — predstavljateljica?

25letnico srbske himne so praznovali v Belem Gradu. Himno je vglasbil naš slavni rojak Davorin Jenko, oče slovenske himne „Naprej“.

Srbe bi radi potisnili Madjari iz Banata. Šopirijo se ondi že Nemci in sedaj naj pridejo v to slovansko deželo še Madjari! Naselila je

že zadnji čas ogerska vlada v okolici Deliblata 300 madjarskih družin. Da se Srbi protivijo tej okupaciji, je umevno.

Razne stvari.

Zanimiv mož je umrl v Gradcu: Anton Himmelreich, znan posebnost po Slovenskih goricah z imenom Čórk. Mož se je vdeležil 180. novih maš, ter je na vsaki novi maši gostom prižigal ognjemete.

Razsvetljava z vodnim plinom. Ta razsvetljava prodira čedalje bolj in že polagoma nadomešča celó elektriko. Prednosti te razsvetljave so: manji stroški in lepša luč, mirni, beli plamen in jako malo toplote in izpuhtevanja oglečeve kisline. Te prednosti luči vodnega plina so dale povod niževstrijskemu namestništvu na Dunaju, da bode uvedel v veliki dunajski bolnišnici tako razsvetljava.

Najmrzleji kraj na zemlji je Vrhojansk v Sibiriji, ki šteje 10.500 prebivalcev. Po zimi imajo včasih po 90 stopinj (Fahrenheit) pod ničlo, v januarju je po navadi 48 stopinj mraza. Zato se pa ljudje lahko ogrejejo po letu, ko imajo včasih v senci do 86 stopinj vročine, a to le po dnevu, kajti tudi poletenske noči so večkrat tako hladne, da zamrzuje. V jeseni so hude plohe. V okolici ne rase veliko in živali so majhne.

Proda se iz proste roke

jednonadstropna hiša

sestoječa iz 9 sob v Zalogu pod Ljubljano št. 16.

Hiša je zaradi svoje lege jako prikladna za izvrševanje vsakeršne obrti, posebno gostilničarske, ker ima poleg obokane kleti še ledenico, kegljišče in vrt ter prostorno dvorišče z obokanim hlevom za 12 glav živine, skednjem in supo za vozove.

Na željo proda se tudi komaj 10 minut od hiše oddaljena njiva in senožet.

Kupnino je plačati v treh letnih obrokih. Sicer je pa vse nadrobno poizvedeti v pisarni gosp. **dr. M. Hudnik-a** v Ljubljani.

I. kartonažno fabrikacijo na Slovenskem

priporočam vsem p. n. gg. fabrikantom, trgovcem, obrtnikom itd., kateri potrebujejo kartonažo (skatlje) za export in domačo rabo. **Kartonažo** izdelujem s strojem po fabriški ceni.

Imam bogato zalogo najboljših vrst, papirja, črnila, svinčnikov in vse šolske in pisarniške potreščine. — Dobro! Ceno!

Ivan Bonač,

trgovec papirja in knjigovez v Ljubljani, Selenburgove ulice.

Janez Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

in

strojev za vozarenje.

(biciklov, velocipedov.)

Ceniki franko na razpolago.

Pleskarska in lakirarska obrt Josipa Makovca

Breg št. 20. LJUBLJANA Breg št. 20.

se priporoča spoštovanemu p. n. občinstvu za prevzemanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor v mestu tako na deželi

zlasti vseh novošegnih vrst lesa s prosto roko imitovanjih.

Točno in solidno izvrševanje, pri uporabi najboljšega materiala in po kolikor mogoče najnižjih cenah.

Brata Eberl,

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Pleskarska mojstra

c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohišvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najpreprostejših do najfinejših rujave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

— Cene nizke. —

Alojzij Lenček,

stavbeni in galanterijski klepar,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 21.

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vse v njegovo stroko spadajoča dela.

☛ Zagotavlja najsolidnejšo postrežbo in zmerne cene. ☛

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani, Mestni trg št. 9/10.

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega v železarijo spadajočega blaga.

Štedilnike, lonce, pozlačene nagrobne križe, drevesa za oranje, vodne žage in pile, kovanja za okna in vrata, vsakovrstno orodje za mizarje, tesarje, ključavničarje in kovače, cement, traverze in še veliko drugih za rabo v hiši ali pri obrtu potrebnih stvari.

☛ Poštena postrežba. ☛

Ignacij Čamerik

kamnosek,

v Ljubljani, Poljske ulice 28.

Priporoča se prečastiti duhovščini za vsa

kamnoseška cerkvena dela

oltarjev, prižnic, obhajilnih miz i. t. d.

Ima tudi lepo zalogo raznovrstnih

nagrobnih spomenikov

preskrbljuje na željo cele rakve.

Priporoča se tudi stavbinskim mojstrom in hišnim posestnikom za vsa stavbinska dela iz trdega kraškega kamna, katera točno, solidno in po nizkih cenah napravi.

Brezplačno izdeluje narise, napravlja obrise za cerkvena in stavbinska dela.